

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrama „Slovenskemu Narodu.“

Belgrad 14. junija. Srbski knez Milan je sè spremstvom danes odpotoval v Rumunijo k ruskemu carju. — Srbska narodna skupščina je sklicana na 1. julija v Kragujevac.

Carigrad 14. junija. „Ag. Havas“ poroča, da so Turki na nekem otoku pri Ruščuku baterije naredili.

Vojska.

Da je srbski knez Milan s svojimi generali potoval k ruskemu slavjanskemu carju poklonit se in dobit očetovske ukaze, kako ravnati se v bodočej vojni Slavjanstva zoper prvega in zdaj najprej uničenja potrebnega vruga našega obče slavanjanskega roda, divjega Turka, — to je silo razburilo vse protivno nemško in nemškutno novinarstvo. Vsi slutijo, da ta srbski pohod v ruskem ostrogu pomenja le to, da Srbija zopet stopi v bojno delovanje. In tega se mi avstrijski Slovanje, ki kakor sebi, tako tudi vsem drugim svojim bratom želimo celo narodno svobodo in vso boljšo bodočnost, močno veselimo. Ako neki bolešno pretirani in grozničavo strastni magjarski in nemško-judovski ali odpadniški časopisi neumno in usiljivo razkladajo, da se to srbsko sodelovanje ne sklada z avstrijskimi „interesi,“ rečemo mi avstrijski Slovanje, mi vedno zvesti in lojalni podložniki dinastiji habsburške, katero je leto 1848 in 1849 baš Slovan branil pred uporniki Magjari in nemškimi Dunajčani, da Magjari in nemški judje lažejo! Naša avstrijska monarhija ima samo ta interes, da je pravična vsem svojim

narodom in dalje, da vsled tega v lepej slogi in zvezi s slovansko Rusijo v krščanskem smislu in v slovanskem smeru pomaga ali pusti rešiti veliko orijentalno vprašanje.

O črnogorske vojski sami Turki iz Carigrada poročajo 14. junija v dopolnilnejšem telegramu, nego smo ga mi včeraj imeli, tako-le: „Potrjuje se, da boj Sulejman paše proti Črnogorcem še zmirom traje. Turki niso še skozi sotesko Dugo prišli.“ V tej je vse o sijajnih zmagah turških uže na pol preklicano. Za Črnogorce je škoda le, ker jih je malo in jim vsaka izguba ljudij vse drugače pride, nego Turkom. Izgubili pa do danes niso nič važnega.

Z Dunava nič novega, niti iz Azije. Na drugem mestu priobčujemo vojaške nazore o prehodu ali premostenji te silne reke.

Upozorjenje.

Kranjski Slovenci so se spominjali od nekdaj, od roda od roda vsako leto na svetega Ahca dan na slavno bitko, v kateri so njih pradedje, združeni s Hrvati, pod vodstvom Kranjca Andreja Turjaškega na ta dan leta 1593 pri Sisku popolnem zmagali Turke. In odkar so vstali kristijanje na Turškem se otrest neznošnjivega jarma in si pridobiti svobodo, se mi vsi Slovenci kaj pogosto in živo spominjamo nekdanjih turških napadov na slovensko zemljo, ki so bili najzlobnejši ravno to desetletje pred štirimi sto leti, spominjamo se hudih bojov s Turkom, naših srčnih junakov iste dobe in slavnih zmag njihovih in vsacemu Slovencu je spomin na bitko, katero so bili slovenski Kranjci s Turci samostalno in popolnem zmagali, neizrečeno drag.

Pomenljiva je doba, v kateri živimo, doba osvobojevanja krščanskih slavjanskih rodov na Turškem, nam sorodnih, in upajmo tudi vseh drugih Balkanskega polotoka, ki so stoletja mogli živeti v turški služnosti in ki se zdaj, mili Bože, še le zdaj, ko je mogočna slavjanska Rusija za-nje začela se vojskovati, nadejati smejo gotovega osvobodjenja.

Dežela Bosna, nekdanj taborišče divjih trum, ki so napadale leto za letom Hrvatsko, Kranjsko, Koroško in Štajersko, izgubiti če svoj mohamedansko-turški značaj in postati država samostalna in s časom omikana. Zdaj še le se dopolnjuje in sklepa junaški naš spev od slovensko-turških bojov, zdaj še le je nastopil poslednji prizor slovensko-turške junaške živovede, kateri ves pozor Slovencev obrača na-se, jim neizrečeno ustreza in širi srca naša, — obžalujemo samo to, da mi ne živovedamo čisto o tej veličastnici, obžalujemo, da naša monarhija v tej važnej zadevi nij storila še nič in mi ne družega, kakor izraz živega sočutja.

Letošnji spomin na zmago pri Sisku naj bode skromen, ne bahat, ne demonstrativen in pripravljen.

Obhajajmo tedaj v tej pomenljivi dobi domače in zbranega duha slavno zmago Kranjcev in Hrvatov pri Sisku leta 1593, vendar pa tacega duha, kakor da bi obhajali obhajali nje tristoletnico, kajti še veliko višjopomenljivost jej bo dal vsak razumni domorodec.

Najbolj pa bomo sv. Ahca praznovali, če zmagamo Slovenci zdaj pri volitvah nove Turke nemškutarje. J. — c.

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Šestnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Resnico ste govorili, ko ste mi pri-sojevali prirojen okus za dobro družbo; okus, ki se vsled revščine in osamelosti v otročjih mojih letih nij mogel dosta pokazati, ki pa je vendar mnogo vplival na moje namene in mojo čestiteljnost v življenji. Krasne hiše, kočije in obleke bogatinov so mnogo manj mikale mojo domišljijo, kot plemenita mirnost, olikana naobraženost in pa lepo brdsko vedenje, s katerimi se je odlikovalo le malo število onih, katere sem opazoval. In kolikor zelo sem hrepenel po bogastvu, zarad njega samega in zarad pomočkov, katerih mi ponuja,

da pospešujem drugim srečo in prijetnost, vendar bi za me izgubilo polovico svoje veljave, ko ne bi njegov posestnik imel poti odprte v olikane kroge, na katere sem se vedno z občudovanjem oziral.“

„Nij trebalo mi po takem pomanjkanju dobre družbe v Indiji, da bi bil željno vstopil v gibanje in veselje onega življenja, in sem kot vi, zdi se mi, dobro veste, imel po dobrotljivosti in prijaznosti gospoda Klintona precej odprto pot.“

„Res je, da sem bil tje poklican o času, ko je moje srce se bojevalo mesece in mesece z otožnostjo, ki so jo vzročila žalostna poročila od doma; zato tudi nijsem imel nikakoršne volje, da bi bil sprejel ponudbo gospoda Klintona. Njegovo slabo zdravje in njegova nezmožnost vdeleževati se veselje onega mesta, ste me neprestano silili spremljati njegovo hčer, ki ljubi veselo družbo ter bi se bila le nerada jej odtegovala. Zato se je vedno držala mene ter me zamotala v vrtinec pariškega

življenja, v katerem sem res kmalu našel mnogo, kar mi je ugajalo ter me mamilo. Nijsem mogel, da ne bi bil čutil prednosti, ki so se mi ponudile tako nenadoma; in moj ponos nij mogel popolnem trdno se ubraniti napadov, od razne strani storjenih. Tudi se nijsem tvegale svoje moštosti, moje stanje v imenitnih visokih krogih mi je vzročilo še druge in resnejše izkušnje. Kmalu so v nevarnost prišla moja načela in čistost mojega mišljenja in vedenja, katera so bila uže v otročjih letih vsajena v moje srce in katera sem bil doslej nepokvarjena ohranil. Ubrani sem se bil vsem surovim izkušnjavam, a moji znanci so mi na to pokazali izkušnjo v lični podobi in obleki, ki često vjame one, katerih bi prišedši odgrnena nikakor ne zmagala. Kozarec bi me ne bil nikdar mogel zapeljati k surovim in zopernim prizorom pijane razuzdanosti; a v roki olikanega posvetnjaka, kateremu se je trenotek poprej naklanjalo ljudstvo in so se mu gospe prijazno smehljale, se je

Naša politična malomarnost.

II.

Poglejmo, pa še, kako bi se dalo odstraniti to politično nehajstvo. Glavni vzrok nehajstva ali malomarnosti je narodna nezavednost. Kajti, če se narod dobro zave svoje vzvišene naloge, gotovo nij malomaren, ampak se ponosno poteguje za svoje pravice. Kaj pa pripomore k narodnej samosvesti? Prvi faktor je po mojem mnenji slavna preteklost. Spomin na junaške čine svojih pradedov, spomin na nekdanjo čestito stopinjo mej drugimi narodi, spomin, kako se je vse ljubosumno na njegov narod oziralo in se mu uklanjalo — ta spomin navdušuje vsacega posameznega in ga spodbuja ne zaostati za svojimi predniki. Koliko vpliva ima slavna preteklost na narodno zavednost, to nam kaže hrabri sokoli Črnogorci. Ker imamo pa mi le revno preteklost, katera nas ne more posebno navdušiti, moramo pa poiskati družega pripomočka za vzbujenje narodne zavesti in ta pripomoček je omika na narodnej podlogi. Narodnih srednjih šol še sicer nemamo, ali imamo pa uže precej narodnih začetnih šol. Tedaj imajo narodni učitelji prvo nalogo, vneti naš narod za narodno ljubezen; in to tudi oni lahko storé, ker dobé namreč še nepokvarjeno dete v odgojo in ga lahko nagnejo, kamor hočejo. Važno nalogo imajo tudi duhovniki, ker oni so zmirom v neposrednej zvezi z ljudstvom in imajo največ zaupanja mej njim. Če bodeta duhovenstvo in učiteljstvo neutrudljivo delala na narodnem polju, bode se tudi narod kmalu bolj zavedal. — To pa, česar se človek v šoli nauči, ne zadostuje za celo življenje, ampak treba je v začetih naukih vsaj nekoliko nadaljevati.

Nadaljuje se pa s čitanjem raznih knjig in časnikov. O potrebi dobrih spisov menda nobeden ne dvomi, pač pa dvomi marsikdo o marsikaterih slovenskih spisih, če vredno podpisajo ljubezen do narodnosti ali ne. Tu je odprto široko polje rodoljubom, kateri hočejo naš narod vzbuditi iz duševnega spanja.

Drugi pripomoček je narodno materijalno gmotno blagostanje. Ko bi naš narod ne bil tako reven, bi se ne dal za par krajcarjev vsacemu nemškutarju za nos voditi. K temu blagostanju pa zlasti veliko lahko pripomo-

bliščal v svetlejši bliščobi in pozabljene so bile vse njegove grenkosti. Obrtnijski igravec, najbolj izurjeni slepar bi me bil brez vspaha vabil, naj se vdeležim njegove hudobije; a toliko zelo se nijsem varoval nevarnosti, ki me je na drugej strani nenadoma čakala; kajti kako bi bil mislil, da bi moji prijatelji, prijatelji gospoda Klintonca, dike onega kroga, s katerim so občevali, skušali pri igri oslepariti me za denarje, me spraviti v zadrege in pogubiti me? Čudim se skoro oziraje se na prve kratke tedne svojega bivanja v Parizu, da nijsem nazadnje zablodil v zanjko, katerih so mi premnogo nastavljali, da bi me pogubili; vanjo bi bil tudi kaj lahko zašel, ker me naravni nagoni vabijo v družbo in ker je moja narava neboječa in nepokvarjena. Nič, o tem sem preverjen, kot spomin na čisto in čuvno mater, katere ondanja smrt je z nova oživila spomin na mnoga njena svarila v trenutku nevarnosti prebujena, nič kot zavest, da njeni plemeniti duh neprestano plava nad mojo potjo,

rejo gospodarske in obrtnijske šole in dobri vzgledi gospodarstveni, posojilnice, itd.

A samo učenje je zmirom le teoretično. Sama teorija pa ne zadostuje, ampak treba je tudi vzgledov. Najbolji vzgledi so pa neustrašeni in zmožni voditelji. Kako je bil naš narod pred kacimi desetimi leti navdušen in zakaj? Imel je nekaj vnetih domoljubnih voditeljev, katerih delavnost je segala tudi mej prosto ljudstvo. (Res! Vendar ne smemo prezirati, da tačas naši nasprotniki nijso bili tako organizirani, kot so zdaj. Ur.) Kje so pa sedaj tisti, ki so pred nekaj leti čitalnice (katere pa sedaj večinoma neizpolnjujejo svoje naloge) ustanovljali in ljudstvo na taborih navduševali? Resnico govori vaš rodoljubiški dopisnik, ko pravi: „Preroditi vsa ta (namreč politično malomarna) bitja v prave rodoljubne Slovence ali Kranjce pravega izpoznanja ne bode nikdar mogoče, ako ne vstane in ne pride v našo sredo velemož, ki bo imponiral sè svojo politično vednostjo, z vzvišenim značajem in sè svojim občevanjem.“

Tedaj, ko vidimo, kako nevarna je politična malomarnost za naš ljubi slovenski narod in kako bi se mu najlozje iz nje pomagalo, delajmo mi izobraženi za narodno izpodbujanje, kolikor je moč! Kažimo nevednim zlasti sedaj ob času volitev hudobne nemčurske nakane! Navdušujmo pa posebno naše ljudstvo za hrabre brate Slavjane, Ruse in Srbe! Kažimo mu, kako so ti navdušeni za slavno svojo slovansko bodočnost, — akopram morajo zategadelj prinašati velikanske krvave in denarne žrtve na altar narodne ljubezni! S—n.

Iz Rusije. [Izv. dop.]

Glavni poveljnik naše dunavske vojske, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, dopustil je, da bi ruska i inostrana uredništva poslala po nekaj dopisnikov k našej armadi proti evropskej Turčiji. Pa da bi ne bilo nikacih pomot, dal je posebni ukaz, ki odločeva položaj dopisnikov, kateri žele na mestu zajemati svoja poročila in pošiljati jih svojim redakcijam. V tem ukazu se mej drugim govori: Zakoniti dopisnik mora imeti na svojem levem rokavu okroglo lito, medeno ploščico, na kateri je broj, beseda „korrespondent“, z utisnanim carskim orlom in pečatom vojaške uprave. Zraven tega mora v vojaški upravi predložiti dva svoja enaka svitlopisa (fotografiji), na ka-

žaluje o mojih bojih, veseli se mojih zmag, bi mi ne bilo dalo pogumnosti in stanovitosti, da sem se obvaroval mrež, v katere bi me bila zapeljala moja nepredvidnost, da sem se jih ogibal ter jim na zadnje popolnem vtekel.

„Ko sem bil srečno premagal te črne nevarnosti, čakale so me druge, komaj manjše nevarnosti, od katerih je močno odvisela bodoča moja sreča. V neprestanem vrtinci veselja, v katerem sem preživel dneve in pogostem cele noči, je bilo mnogo, kar se je prikupovalo mojemu samoljubju, ugajalo mojej častiteljnosti in uničevalo vse blajše čuti, in ču, zdi se mi, bila je moja rešitev srečni moj učinek. Ko bi se bil približal le mej novošegnega življenja, in ko bi bil prisiljen čakal s hrepenečimi očmi na pragu njegovem, mudil bi se morebiti še sedaj tam, prevarjen ogledovalec veselja, katerega uživati mi nij bilo dano; ko bi bil le nekoliko prišel v te novošegne kroge, potem bi bil napenjal vse svoje moči, da bi se bil vrnil dalje.

tera zapiše se značaj ličnosti podrobno in priloži se pečat vojaške uprave. Enega teh svitlopisov mora dopisnik vedno pri sebi nositi, družega pusti v glavnem štabu.

Vsem poveljnikom je strogo naročeno slediti za dopisniki in paziti jih, če bi se pokazalo, da bi želeli preiti v tabor sovražnika, ali da ne postopajo odkrito in nepristransko, morajo jih prijeti in poslati v štab vojske s pojasnilom, zakaj so jih prijeli.

Dopisniki morejo svobodno voziti se sem ter tja iz enega mesta v drugo, ali hoditi od jednega oddela vojske k družemu; samo pred vsako premena mesta morajo objavljati štabu, kdo, kam in kedaj se je preselil.

Ličnosti, katerim se soobčujejo strateške skrivnosti, ki dobivajo tajne prikaze, so za vse podobno odgovorne in jih dopisnikom nikakor ne smejo poročati, iz česar sledi, da so vse tajne nemških avstrijskih, angleških in sovražnih nam germanskih listov čista domišljija, samo hvale in reklame.

Po imenu so mi dozdej znani samo sledeči ruski dopisniki: Kirilič — „Rus. Mira“ v Bukareštu; Karizin — „Nov. Nr.“ v Brajljevu. Maksimov — „Birž. Ved.“ v Kišinjevu. Nekateri listi imajo po več dopisnikov, iz kojih piše brez vsacega znamenja, nekateri imajo znamenja, kojih pa nij lahko zvedeti. Izmed inostranih listov je naj bolj znan Mac-Gahan, dopisnik „Daily News-a“, Ivan de Vestin, dopisnik „Figaro“. Čeh Lukeš od dunajskega „N. W. Tagbl“.

Iz ruskih umetnikov sta še zdaj v armadi r. k. Makarov, neposredno pri velikem knezu glavnem poveljniku, i Vereščagin, o katerem sem vam poslal podlistek v začetku tekočega leta, če se ne motim. —r.

Premostenje Dunava.

Prehod Rusov čez Dunav obrača pozornost vseh strategov na-se. Prehod se bode gotovo prav kmalu vršil. Poznavatelji tamošnjih krajev pravijo, da je 14 prehodov mogočih: 1. poleg Gruje, 2. pred in za Vidinom, 3. pri Arzen-Palanki, 4. pri ustji reke Juil, 5. pri Izlasu poleg ustja Alute, 6. pri Flaminđi, 7. poleg Gjurgjeva, 8. pri Oltenici, 9. pod Hirsovo, 10. pri Brajljevu, 11. pod Galacem, 12. pri Izakči, 13. pri Ismajlu, 14. pri Kiliji. Ker Rusi gotovo dobro vedo, kje bodo čez šli, in vse njihove koncentracije dozdej le Turke motiti hočejo, ne bode tem prav

„Ker so mi pa bile precej razodete vse skrivnosti družbe, katerej sem se poželjivo približeval, spregledal sem kmalu ničevost, puhlost in nevrednost novošegnega življenja. Nočem reči, da ne bi bil našel v njegovih dvoranah prisrčnosti, bistroumnosti, zmožnosti in izobraženosti, katerih sem se tam nadejal, ali da bi bile te lastnosti nepremeljivo sklenjene z drugimi in manj mičnimi lastnostmi. Ne, mislim zares, da nij stanu, ki ne bi se ponašal s svojimi junaki in junakinjami; tudi v krogih novošegnega življenja življenja žive možje in ženske, ki bi dičili celo puščavo. Tudi ne zaničujem oblik in šeg, ki uže same za-se povišujejo lepoto in dobro vedenje. Kolikor časa se kak stan odlikuje z izobraženostjo in okusnim ličnim vedenjem, drugi stan pa kaže le nevednost in surovost, je mej njima prav naravna meja, katero preskočiti bi morda ne želel nobeden izmej njih.“

„A ta meja nij nova šega, ki pri nas in na inostranskem često izključi prvega, dru-

leško mogoče, da bi prehod ubranili, tem bolj, ker bodo Rusi prehod, če drugače ne bode, sè silo priborili si (forsirali).

Ta sila bode posebno od artiljerije izhajala. Ruski topovi bodo sovražne k tihoti silili in bodo Turke od brega podili. Ako torej Rusi tega bregú nemajo popolnem v roki, je prehod nemogoč. A s to presilo nij še nič doseženo. Napadalec mora tako silo tudi na oni kraj zagupati moči, da je napadu sovražnikovemu kos in da ga ta nazaj v vodo ne pahne. In to je glavna zadača pri prehodu Dunava.

Ako imajo Rusi sè svojo artiljerijo onstranski breg popolnem v oblasti, potem v 3 urah naredé pontonske mostove čez reko. Na teh mostovih pa bi se še vedno ne smeli upati tja iti. Kajti ako je na drugem kraju le količkaj močan turšk oddelek, porine Ruse nazaj, jih potolče in mostove podere. Razen mostov morajo torej Rusi imeti še druga sredstva za prehod — in ta so čolni, brodovi in parobrodovi.

Iz vsega tega je razvidno, da bode pri prehodu čez Dunav prolilo se veliko krvi. Do zdaj se nij zgodil še noben prehod; morabit, da imajo Turci kake navidezne manevre za poskuse prehoda.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. junija.

Češki narodni časopisi so bili predvčeranjem zopet konfiscirani, ker so prinesli odgovor slavnega Rusa Aksakovega, predsednika moskovskega slavjanskega društva na znano češko adreso Riegerjevo, ki je zahvalo Rusom izrekala. Aksakov navdušeno naglašá velik poklic in gotovo bodočnost našega Slavjanstva, on slavi češko narodno preteklost češkega Husa, ter nekako opominja, da bi se imeli Slavjani tudi versko zjediniti pod zastavo slavjanskih apostolov Cirila in Metoda. Cele te ruske izjave, ker je uže na Češkem konfiscirana, ne moremo prinesiti; en del nam bode kasneje morda vendar mogoče, kadar vidimo, kako bodo se ravnali drugi . . .

Tirolski federalistični časopis "Tir. Stimmen" ne hvali sicer češke Riegrove adrese na Aksakova, ali vendar pravi te le teške besede nemškimi liberalcem: "Če ste ta narod leta in leta tlačili, jemali mu vse pravice, če ste z globo, z ječo in dragonskimi ukvartiravanji proti njemu postopali, če ste ga z goljufijo (chabrus) ob zastop pravili, nijste mogli nobenega zasramovanja najti, da bi ga proti temu narodu porabili ne čudite se, . . . itd.

gemu pa pot odpre; in če se drznem meriti z drugo bolj vzvišeno mero, storim to le, ker sedanjo mero uže tako dobro poznam, da lahko presodim, kako zanesljiva da je."

"Vi ste za tako filozofijo še jako mladi," rekel je gospod Amory. "Marsikateri se je gnjusé obrnil od plemstva, ki ga nij hotelo sprejeti mej sé, le malokateri se mu prostovoljno odpové."

"Redki morebiti," odvrnil je Viljem, "redki mladi možje, vsaj so imeli toliko prilik, kot jaz da bi sprevideli njegove skrivnosti. Lehko rečem, upam, brez izdaje, ker govorim le v obče, da sem našel več nevednosti, več nezobraznosti, več surovosti in več nečednosti v takozvanem plemstvu naše domovine, kot bi bil mislil, da je to le pretrpeti more. Često sem videl izglede, da sta najbolj izvršeni gizdalin ali najkrasnejša gospa v veseli družbi pokazala neodpustljivo nevednost o najnavadnejših predmetih. Videl sem, da ste denašnja obilost in zapravljivost se poravnali z zaničljivo skopostjo drugega dne. Zapazil sem,

Magjarski poslanec Helfy je vlado interpeliral, če jej je znano, da Rusija ima v Sibiriji več ogerskih honvedov zaprtih.

Povod tej čudnej interpelaciji je dalo raznašanje govornice, da je magjarski pesnik Petöfi (pomagjaren Slovak Petrovič) o katerem se dozdej mislili, da je v upornej vojski v bitvi proti Rusom padel, ujet in v Sibiriji zaprt. Gotovo, da se ta fabula razširja le, da magjarsko sveto slepo jezico na Ruse razpihuje. Vendar je Tisza obljubil o tem pozvedeti.

Vnanje države.

V **Atenah** je delovanje upornega komiteja veliko. Turški poslanik je žugal, da bode svojo zastavo povil, če se "revolucijonarno delo" ne neha. Grška pa misli svojega poslanika iz Carigrada poklicati.

V **Carigradu** je priromal brat velicega šerifa iz Meke in je veliko denarja prinesel iz zaklada največje mošeje v Meki vzetega.

Italija bi rada pri razbitju Turčije Albanijo za sebe anektirala zlasti lepi pomorski zaliv Valona, Brindisi nasproti. Iz tega si obeta veliko za svojo orijentalno trgovino.

Proganjanja republikanskega časopisja na **Francoskem** se nadaljujejo. Shodi, celo privatni se prepovedujejo. — Vse grupe levijnjakov so sklenile, temu ministerstvu ne dovoliti proračuna. Torej pride razpust zbornice, ali odstop vlade.

Dopisi.

Iz Gorice 13. jun. [Izv. dop.] (Premišljevanje slovenskega rodoljuba o Jugoslovanih.) "Ko divja zver brat brata goni, Oh! jokajo se milijoni, Ljubezni tu domovja nij; Da eden le se veseli." To so besede čutečega srca, to so besede, katere nam dajejo zmirom nove tvarine, da mislimo, katere nam pretresejo dušo in telo, ako jih razumejemo, to so res besede, katere neizrečeno resnico v sebi imajo.

Ko je naš pesnik one besede napisal, gotovo je mislil na Slovanstvo, česar karakter je nesloga. Ali ne le na Slovanstvo mislil je, ampak tudi na vse človečanstvo, na ves človeški rod, ker vsi smo prav za prav bratje, kar nas na zemlji živi, naj bode Slovan, Italijan, Evropejec ali Azijat, vsi se moramo, ali bi se morali ljubiti, eden drugemu pomagati in vsi en in isti cilj in konec imeti, oproščenje in blagostanje in svobodo vseh narodov brez razločka v narodstvu ali v verstvu. —

Vsacemu slovanskemu človeku, kateri kaj misli, gotovo se vrti večkrat čez dan in celo po noči v možjanih orijentalno vprašanje, torej

kako zelo je pomanjkovalo načel obema spoloma; to pomanjkanje načel pa spričuje, da visoko življenje na zemlji nikakor ne varuje duše napak, katere jo morajo narediti popolnem nezmožno za vzvišeno življenje na onem svetu."

"To sem tudi jaz zapazil," rekel je Amory; "a izkusil nijsem toliko, kot so drugi izkusili, in okoliščine so mi razbistrile oči. Vendar se čudim, da ste tako dobro in bistro videli vse te reči."

"S prva nijsem videl," odvrnil je Viljem, "še le polagoma sem prišel k sebi od slepilnega učinka, s katerim sta zunanja slava in bliščoba novošegnega življenja motila jasno pamet. Slutil sem, da mora biti puhlo in ničev, ker sem opazoval izglede sebičnosti, neumnosti in brezsrčnosti, ki so se kazali drug za drugim. Povedal bi vam lahko sto in sto grdih prevar in zaničljivih primerljajev spodlezovanja in surovega zanemarjenja svetih dolžnosti, katere sem neposredno sam opazo-

nij čuda, ako hočem tudi jaz, čeravno sem prileten, nekaj vrstic napisati o Jugoslovanih in sicer, kar mi veleva srce in razum, ne pa strast.

Tam na jugoizhodu kri prelivajo hrabri bratje naši Slovani, tam bratje naši v turškem služenjstvu stokajo, ter s težkim srcem pričakujejo oni dan, čegar zarja jim bode naznanjala svobodo, tam se jočejo milijoni, da le jeden se veseli. —

Krvoločni Turek, azijski barbar, tepta svete pravice Slovanov nogami, gospodari čez življenje in smrt, kakor mu je ljubo, kratí jim najnavadnejše pravice, naklada jim velike davke, zatira jih materijalno in duševno, vzeli jim je vso svobodo, "eam, quae dulcissima est," kakor pravi stari republikanec rimljanski. —

Strašno in grozno je slišati o trpinčenji in mučenji uboge slavjanske raje posebno zdaj, ampak tudi v mirnem času so rajine muke strašno nečloveške in nepopisljive. Ali nij v nebo upijoča krivica, da mora uboga slavjanska raja plačevati čez mero velike davke, kateri pogrešek je manj ali več še vseh državah zavoljo slabe ustave in slabega finančnega gospodarstva ukorenjen? Ali kak razloček je mej družimi državami in mej Turčijo v porabljeni denarja, — kakor mej nočjo in dnevom. Da bi se na Turškem denar v kak blag namen obrnil, v zboljšanje blagostanja davkoplačevalcev, v napravo šol i. t. d. nij še misliti, ampak sultani so postrošali milijone po svojej volji, za kar jim je ljubo, posebno mnogo so jih porabili, da so po živinsko v haremi s prilježnicami se razveseljevali.

Strah in trepet mora obiti še tako mrzlega človeka, kateri nema nič srca, ko čita kako turški soldatje ravnajo, bolje azijski barbari s kristjanskimi ženami, deklicami in otroci.

To le slaba slika o trpljenju in muki uboge raje. — Ako pomislimo, da so Jugoslovani jez proti azijskemu barbarizmu, ako to pomislimo, gotovo moramo reči: svet je nehvaležen, in spet vidimo resnico slovenskega pregovora. "Kdor prosi, zlata usta nosi; kdor vrača, hrbet obrača." Kje bi bila zaostala Evropska omika, kje bi bile države cvetoče, kje bi bila prostost, ko bi se bilo Turku posrečilo si jo podvreči; a da se mu nij posvečilo so skrbeli Slovani. Pozabili so Dunajčanje, da jim je glavno mesto rešil slovan-

val; a nečem izdati skrivnosti posameznikov, ter vas tudi ne dolgočasiti s tako povestjo.

"Posebno sem se čudil, kako zelo vpliva neprestano hlepenje po veselju na čutstvo, na srce in nagnenje ženskega spola. Čeravno sem nosil v svojem srcu podobo ženske dobrotljivosti in čednosti, vendar bi morebiti bil s prestola pahlen ta živeči uzor, to sladko podobo bi bilo morda spodrinilo kako prijetno lice, ki me je s prva z lepoto očaralo, ko bi bila ta lepota zunanje znamenje enako popolne duše. Blage in izvrstne ženske so morebiti tudi v najvišjih krogih človeške družbe in ne dvomim, da se nahajajo take, katerih lepota, prisrčnost in druga zunanja mičnost so manj vredne občudovanja, kot njih notranje bitje. A mej vsemi, bolj natanko mi znanimi, nij bilo jedne, ki bi se le količkaj lahko merila z ono, ki je neprestano plavala v mojem spominu, ki je še vedno pravi uzor svojemu spolu in zmerom mora biti."

(Dalje prih.)

ski kralj, a kaj da bi bili samo pozabili, marveč iz hvaležnosti hočejo vse zatrati, kar je Slovanskega.

A kaj govorim samo o Dunaji, nad celo Evropo prišla bode velikanska sramota, da je odlašala toliko časa z oproščanjem uboge raje posebno nad te oholi Magjar in pusti kramar Anglež bode prišla sramota. Kjer omika, katero se bahajo ti narodje 19. stoletja, ko puste milijone duš mej njimi v temoti življenja tavati le radi sebičnih uzrokov? Kje je resnica in pravica, iz sveta ste pobegnile, ker sram ju je stanovati tako trdosrčnimi krivičnim človeštvom. Svobodo pusti sijati vsem narodom človeštvo ti, da se ne bode sramoval človek, človeka imenovati. Geslo bode naj: „L ubezen, človek ti, človeku kaži, Nad vse stvari ljubezen te dviguje!“

K—c.

Domáce stvari.

— (Volilna agitacija.) Z raznih krajev Kranjskega smo dobili privatna pisma o volilnej agitaciji naših nasprotnikov. Njih dopisov ne moremo priobčiti, ker po izkušnji vemo, da bi jih c. kr. drž. pravdnistvo brž zatrilo in mi vse žrtve storimo, da list pride mej narod. Saj bi moral dan denes vsak slovansk članek uže užigati volilce na sveto narodno borbo. Ustno se dá po deželi, kdor ima količkaj prilike, največ storiti. Če govorimo o „nasprotnikih“, moramo prositi svoje bralce, da nas v denšnjih tiskovno težavnih časih dobro razumejo, da tako rekoč mej vrstami bero, kaj mislimo. Vtis, ki ga od cele stvari imamo, je ta, da Slovenci ne bomo propali, če se delo nikjer ne opušta. Zato rotimo patrijote po deželi, naj bodo pazni in delavni in neustrašljivi. Sestavljanje volilnih zapisnikov je na mnogih krajih neizmerno čudno (mi moramo tudi v tacih izrazih previdno besedij iskati, da nas ne bi konfiscirali). Čujemo, da se nemškutarska agitacija celo upa v take kraje, kjer dozdej ni misliti nij bilo, da bi kakov protislovensk glas v obče le našel se. Imamo sicer poročane drastične dokaze, kako se je n. pr. nekje na Notranjskem s splošnim smehom in zaničevanjem zapodil visok gospod, ki je „Tagblattove“ članke in lisičje argumente Dežmanovega „oklica na kmete“ prežvekoval; — ali drugod morda nij povsod dovolj odločenega odpora. Zato ponavljamo: narodni zavedni posestniki, gospoda duhovniki, učitelji, vsi, ki sveto slovensko našo domovino ljubite, ne zanašajte se na zadnji hip; naši protivniki zdaj z nekim obupom in nezaljšanim smelim pogumom delajo; ne spijmo mi!!

— (Občeni zbor „narodne tiskarne“) bode jutri v nedeljo dopoludne.

— (Duhovniki in davek.) Tukajšnji „Slovenec“ piše: Volilni oklic naših nemškutarjev, katerega smo uže preresetali mej drugimi budalostmi tudi pravi, da duhovniki so lahko pritrčili zidanju nove norišnice, „ker duhovniki davka ne plačujejo.“ To najbolj priča, kako zloben in sleparsk je omenjeni oklic. Duhovniki ne plačujejo le od posestev svojih in cerkvenih navadnih zemljiških in hišnih davkov, ampak tudi dohodninski davek, in razun tega še tako imenovano „Aequivalentgebühr“ in davek za verski zaklad, ki je pri večjih farah jako velik. Teh poslednjih davkov drugi ljudje nemajo, in vendar nemčurski oklic trdi, da duhovniki davkov ne plačujejo.

— („Laibacher Tagblatt“) vredno glasilo ljubljanskih nemškutarskih ustavovercev, je poln citatov iz nas. Ali zraven teh citatov, iztrganih stavkov iz člankov „Slov. Naroda“, še tako bedasto neumne opombe in glose dela, da se vsi pametni in politično le pol omikani ljudje le glasno smijati morajo. Odgovora potem na (sit venia verbo) oslarije privandranega nemškega posrednika za dékelske službe od nas nij pričakovati.

— (Ljubljanske čitalnice) restavracija je zopet odprta. Novega krémarja in pijačo hvalijo sploh.

Razne vesti.

* (Pogumen samomorilec.) Kamnosek Vincenc Hanuš v Švandsdorfu na Štajerskem si je dejal dinamitno patrono v usta in jo je zapalil. Glavo mu je razneslo v tisoč koscev. Pravijo, da je žganje preveč obrajtal in da mu je to včasih možjane nekako navskriž spravilo.

* (Tatvina.) V praškej hranilnici je ukral pisarnični sluga Jože Nemeč osem kosov srebrne rente po 1000 gld., ter je potlej ubežal v Ameriko. Pred nekaterimi meseci pa je prišel zopet nazaj v Prago, tam so ga zaprli in pred sodbo postavili. Zatoženec je tajil in tajil, a ker je njegova krivičnost preveč očitna, spoznali so ga porotniki za krivega in obsojen je na pet let težke ječe.

* (Šolsko.) Neka dunajska šola si je naredila tablo, na katerej je zapisano: „Ta šola je bila sezidana pod vlado nj. veličanstva Franca Jožefa in gospoda župana N. N.“ Dolgo nij nihče opazil tega pačenja in zmešanja zgodovine o vladnej obliki na Dunaji; končno pa je vzadnji občinski zastop sklenil, da odpravi to posebnost.

* (Dober skakalec.) Pruski general Boze, nad 70 let star in čez 50 let uže vojak je nedavno nek polk nadzoroval. Vojaki so morali vpričo njega skakati čez širok prekop. Nazadnje ukaže tudi častnikom skakati; a noben ne skoči črez. Zdej si odpaše stari general sabljo, se požene, in skoči črez graben boljše, kakor kateri si bodi vojak pred.

Poslano.

Zadnji list „L. Schulzeitung“ se drzne kranjski deželni odbor deželnemu šolskemu svetu „zašpiclati“, ker je g. Fr. Kendi podelil zopet definitivno učiteljsko službo v Semiču. G. Kenda je vsled prošnje do cesarja popolnem rehabilitiran in tega slavni redaktor Sima ne vé. — Gotovo pa imajo ove vrstice slab namen, g. Kendo raznesti (kot nepostavnega učitelja.) Vidi se iz tega, kako blagodušni bi bili ti nemškutarski ljudje, ako bi imeli kaj več oblasti in da se deželni odbor veliko ne zmeni za nje. To je kolegijalnost. U.

Dunajska borza 15. junija

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	10
Zlata renta	72	15
1860 drž. posojilo	111	75
Akcije narodne banke	776	—
Kredi ne akcije	40	50
London	126	50
Napol.	10	13
C. k. cekini	5	98
Srebro	112	10
Državne marke	62	15

14. junija:
Pri **Stoum**: Kaufmann iz Maribora, — Hrastar iz Notranjskega, — Benedek iz Zagorja, — Schuberth iz Dunaja, — Dolence iz Kranja, — prof. Pače iz Radovljice, — Wakonik iz Litjn. — Simc iz Trsta.
Pri **Wattm**: Hanser iz Dunaja, — Vogler iz Kočevja, — Berner iz Gradca, — Plechschmidt, Ipolt iz Mruja.

Málin

novo urejen, z dvema kamni, na močnem studencu, kateri v najhujši zimi ne zamrzne, potem 2 stanovanji, 1 gospodarsko poslopje (Wirtschaftsgebäude) in 4 oralov zemlje se prostovoljno prodaja. Ono stoji na eni večjih cest savinjske doline. Več o tem se izve pod črko **St. I v Köflachu na Štajerskem.** (154—2)

Vsem bolnim moč in zdravje brez teke in brez stroškov po izvrstni
Revalescierièe du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje, posebno se priporoča za dojence in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praškega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelesteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-mart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mescev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čučničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospodi! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštevanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gosposični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

Revalescierièe je 4krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V prejšnjih puščicah po pol funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold. Revalescierièe-Biscuiton v puščicah in Revalescierièe-Chocolatée v prahu 12 cas i gld, 50 kr., 24 cas 2 gld, 40 cas 4 gld, 60 kr., v prahu 24 cas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, kakor v vsch mestih pri dobrih casarjih in specerijskih trgovcih, tudi razpošiljava dunajski lista na vse kraje po poštah nekakimob al povsotju. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschju, v Zadru pri Androviču. (107)

(155—1)

Štev. 8104.

Razglas.

Ljubljanski mestni srenji lastna hiša z zraven ležečem zemljiščem v konjušnih ulicah nova štev. 2, poleg Nušakove kosarne se bode

2. julija t. l.

dopoludne ob 11. uri pri mestnem magistratu po očitni dražbi prodala. — Dotični pogoji leže pri mestnem ekonomatu v pregled.

Mestni magistrat v Ljubljani,

9. junija 1877.